

Dijital Dünyanın Riskleri

Siber Zorbalık

Siber zorbalık, sosyal medyada, mesajlaşma platformlarında, oyun platformlarında kişiyi korkutmayı ve kızdırmayı veya utandırmayı amaçlayan, tekrarlayan zorba davranışlardır.

Neler Siber Zorbalık Olabilir?

- Sosyal medyada birinin hakkında yalanlar yaymak veya utanabileceği fotoğraflarını yayınlamak.
- Mesajlaşma platformları aracılığıyla incitici mesajlar veya tehditler göndermek.
- Birinin kimliğine bürünmek veya onun adına başkalarına mesajlar göndermek.

Şaka mı, Zorbalık mı?

Tüm arkadaşlar birbirleriyle şakalaşır. Ancak seni üzen bir şaka durmasını istemene rağmen devam ediyorsa ve senin için artık eğlenceli değilse, bu zorbalık olabilir.

İçinde bulunduğun durumun seni üzdüğünü ve artık dozunu aştığını düşünüyorsan buna bir dur diyebilirsin.

Siber zorbalığa uğrarsam ne yapabilirim?

Öncelikle çaresiz olmadığını bil.

- İlk adım olarak ebeveynlerinden, sevdiğin bir öğretmenden veya sana yardım edebileceğini düşündüğün başka bir yetişkinden yardım isteyebilirsin.
- Zorbalık çevrim içi bir platformda gerçekleşiyorsa, zorbayı hemen engelleyebilir ve şikayet edebilirsin.
- Gerekliğinde kullanmak üzere rahatsız edici içeriklerin görüntülerini alarak kanıt toplayabilirsin. Yasal haklarını kullanırken bu kanıtlar faydalı olabilir.
- Acil bir tehlike içindeysen (sürekli aranarak rahatsız ediliyorsan, konumun takip ediliyorsa vb.) polise başvurabilirsin.

İnternette birçok farklı suçun işlenmesi mümkündür. Bu tür bir durum ile karşılaştığında **www.ihbarweb.org.tr** adresinden bu durum bildirilebilir.

Paylaşım Yapmadan Önce Kendine Sor:

- Bunu birinin yüzüne de söyler miydin?
- Başka biri yazdığın şeyi yanlış anlayabilir mi?
- Birinin itibarını zedeler mi?
- Biri senin hakkında böyle söylese ya da yazsa nasıl hissederdin?
- Arkadaşlarının, ailenin ve öğretmenlerinin bu yazdıklarını okumasını ister miydin?

Dijital Dünyanın Riskleri

Zorbalığa uğrayabilirsin.

Rahatsız edici ve zararlı içeriklere
(şiddet içerikli, uygunsuz içerik vb.)
maruz kalabilirsin.

Teknolojiyi kullanırken
kendini denetlemekte
zorlanabilir ve bunun
sonucunda teknoloji
bağımlısı olabilirsin.

Kişisel bilgilerin ve
hesapların çalınabilir.

Paylaştığın, tıkladığın her yazı, ses,
görüntü, bilgiler sonucu dijital
ayak izi oluşabilir. Bu izler sildiğini
zannetsen bile asla tam olarak yok
olmaz ve gelecekte karşına çıkarak
seni zor durumda bırakabilir.

Gizliliğin başkaları
tarafından ihlal edilebilir.

İnterneti Doğru Kullanma

Dijital ortamlarda **iletişim tonuna** dikkat etmelisin.

Herhangi bir platformda görüş bildirirken tıpkı gerçek hayatta olduğu gibi **saygılı ve nazik olmalısın**.

Bir paylaşımı okuduktan sonra rahatsız olduğunu hissediyorsan hemen tepki vermemelisin. Anlık olumsuz tepkiler hiç istemeyeceğin sonuçlar doğurabilir.

Bir bilginin herkese açık olması onu izinsiz kullanabileceğimizi göstermez. Bilgi hırsızlığından kaçınmak için kullandığın her bilginin kaynağını belirtmelisin.

Dijital ortamda **yeni arkadaşlar edinirken dikkatli olmalısın**. Tanımadığın kişilerle iletişim kurmak tehlikeli olabilir.

Paylaştığın fotoğrafların / videoların kötü niyetli insanlar tarafından değiştirilebileceğini unutma. Bu yüzden **paylaştığın fotoğrafları seçerken dikkatli ol**.

Yaşına uygun web sitelerini ziyaret ederek kendini risklerden koruyabilirsin.

Sanal ortamda yaşadığın iyi ya da kötü şeyleri ebeveynlerin ve öğretmenlerin gibi **güvenilir kişilerle paylaşmaya özen göster**.

Gerçek hayatta yapmayacağın hiçbir şeyi, internetteyken de yapmamalısın.

Rahatsız edici bir içerikle karşılaştığında, içeriğin bulunduğu uygulamaya durumu bildirebilir ve içeriğin kaldırılmasını isteyebilirsin.

**TÜRKİYE
BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
EĞİTİM PROGRAMI**

tbm.org.tr